

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่
เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) หรือที่เรียกว่าการประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบาย ของรัฐเครื่องมือหนึ่ง โดยเป็นเครื่องมือในเชิงบวกที่มุ่งพัฒนาระบบราชการไทยในเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้ หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ รับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรม และความโปร่งใสของ องค์กร ผลการประเมินที่ได้รับจะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มี ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การให้บริการ สามารถอำนวยความสะดวกและตอบสนองต่อประชาชนได้ดี ยิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานภาครัฐ ดังนั้น การประเมิน ITA จึงมิได้เป็นเพียงการ ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสเพียงเท่านั้น แต่ยังเป็นการประเมินประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานและการ ให้บริการประชาชน เพื่อให้ทราบถึงช่องว่างของความไม่เป็นธรรมและความด้อย ประสิทธิภาพ สำหรับนำไป จัดทำแนวทางมาตรการต่างๆ ในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในระบบราชการไทยต่อไป

การประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือที่หน่วยงานภาครัฐได้สำรวจตนเอง เพื่อให้ได้รับทราบ ข้อมูลอันส่งผล ให้เกิดความตระหนักและปรับปรุงการบริหารงานและกำกับดูแลการดำเนินงานให้มี ประสิทธิภาพ เกิด ประโยชน์ต่อประชาชนและให้ความสำคัญกับด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การประเมิน ITA ยังส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของหน่วยงานภาครัฐ ในทางปฏิบัติอย่างเห็นได้ ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตื่นตัวและหันมาให้ความสนใจต่อการพัฒนาแพลตฟอร์ม อีเล็กทรอนิกส์ของตนเอง ให้ทันสมัยและน่าสนใจมากขึ้น ที่สำคัญคือส่งผลให้หน่วยงานมีการจัดการข้อมูล ข่าวสารอย่างเป็นระบบ ระเบียบและเตรียมความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะให้ได้รับทราบและ ส่งเสริมให้เกิดการ ตรวจสอบด้วย

นอกจากนี้ ในด้านประชาชนและสังคมไทยแล้ว การประเมิน ITA ถือเป็นเครื่องมือที่ทุกคน จะได้มีส่วน ร่วมในการสะท้อนความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่พัฒนาการบริหารงานภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนคนไทย ได้รับการ บริการจากภาครัฐที่ดีขึ้น และยังส่งผลให้ประชาชนและสาธารณชนมีโอกาสดำเนินการมีส่วนร่วมกำกับ ติดตามและ ตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐได้มากขึ้นอีกด้วย

ITA เป็นการประเมินคุณลักษณะด้านคุณธรรมและความโปร่งใส โดยใช้ข้อมูลครอบคลุมทุก ด้าน และ หลากหลายมิติ กำหนดระเบียบวิธีการประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการทางสถิติและทางวิชาการ เพื่อให้ผลการ ประเมินสามารถสะท้อนสถานะขององค์กรในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสได้อย่างแท้จริง โดยมีการเก็บ ข้อมูลจาก ๓ ส่วน ดังนี้

๑. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน
(Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT) หรือแบบวัด IIT
๒. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก
(External Integrity and Transparency Assessment : EIT) หรือแบบวัด EIT
๓. แบบตรวจการเปิดเผยสาธารณะ
(Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) หรือแบบวัด OIT

ในการนี้แบบวัด OIT ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต มีตัวชี้วัดย่อยตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การ ดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ ๐๒๓ การ ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ อย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

(๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

(กรณีหน่วยงานที่ไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ระบุลงในเอกสารหลักฐานที่ แสดงให้เห็นว่า หน่วยงานไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการ อนุมัติ อนุญาต เนื่องจากไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

(๒) การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ

(๓) การจัดซื้อจัดจ้าง

(๔) การบริหารงานบุคคล

ในการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ แต่ละประเด็นต้องมีรายละเอียด อย่างน้อยประกอบด้วย

(๑) เหตุการณ์ความเสี่ยง

(๒) ระดับของความเสี่ยง

(๓) วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

สินบน

หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกรับผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงิน และไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นการให้หรือรับ การกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (คำศัพท์ที่สื่อถึงสินบน เช่น เงินแป๊ะเจี๊ยะ เงินใต้โต๊ะ ส่วย ค่าดำเนินการ ค่าอำนวยความสะดวก ค่าน้ำร้อนน้ำชา ค่าหัวคิว เงินทอน)

ความเสี่ยงการทุจริต

การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต (อ้างอิงจาก : คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยง (CORRUPTION RISK ASSESSMENTS) การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ "มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต" (CORRUPTION RISK ASSESSMENTS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ท.)

ความหมายของการทุจริต

พระราชบัญญัติมาตรการฝ่ายบริหารและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๕๑ มาตรา ๓ "ทุจริตในภาครัฐ" หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ "ทุจริตต่อหน้าที่" หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการ ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติใดในพฤติการณ์ ใดๆ ที่อาจทำให้ผู้อื่น เชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในรูปแบบ

ต่างๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่ หรือดุลยพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำใดๆ หรือดำเนินการดังกล่าวนั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่นๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทาง ในการป้องกันข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ให้กระทำการทุจริต

๑. เพื่อวิเคราะห์เหตุการณ์ความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
๒. เพื่อระบุระดับความเสี่ยงการทุจริตภายในองค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง
๓. เพื่อกำหนดมาตรการและการดำเนินการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนภายในองค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง
๔. เพื่อกำหนดกิจกรรมหรือการดำเนินการที่สอดคล้องกับมาตรการหรือการดำเนินการเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงเกี่ยวข้องกับสินบนขององค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง
๕. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง

กรอบในการประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งในส่วนของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้องกับหลักการที่ ๘ การพิจารณาโอกาสที่จะ เกิดการทุจริต โดยกรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรกตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลบาบะแน้นแก่ ผู้บริหาร
- Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมเคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก
- Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่อง ประเด็น ที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า ในอนาคต (Unknown Factor)

ประเภทของความเสีย

ในการวิเคราะห์เหตุความเสียหายและระดับความเสียหายขององค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ดำเนินการวิเคราะห์เหตุความเสียหายและระดับความเสียหาย ใน ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

๔. การบริหารงานบุคคล

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน ๓ ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดเกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับ ใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ หรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และ ด้านผลกระทบ

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) : พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสียหายในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความเสี่ยงหรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

- ผลกระทบ (Impact) : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับ ความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยง การทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของ กระบวนการหรือ โครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดยอาจค้นหาจากความเสียหายที่เคยเกิด หรือ คาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคย เกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

๒. การจัดทำแผนบริหาร ความเสี่ยงการทุจริต และประพจน์มิชอบ เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทาง เพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ของกระบวนการหรือโครงการ ที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาทำการประเมินว่า มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใดเพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ทั้งนี้ ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมิน การบริหาร ความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการระบุรายละเอียดเหตุการณ์ที่เกิดความเสี่ยงการทุจริต หรือมีโอกาที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต ว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงาน โดยการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหา จากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มี ประวัติมาก่อนแต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูล ไปข้างหน้า (Forward looking information)

/เกณฑ์กำหนด...

เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังขึ้นเป็นประจำ หรือ มีโอกาสดังขึ้นมากกว่า ๕ ครั้ง/ปี
๔	สูง	มีโอกาสดังขึ้นบ่อยครั้ง หรือ มีโอกาสดังขึ้นไม่เกิน ๔ ครั้ง/ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังขึ้นบางครั้ง หรือ มีโอกาสดังขึ้นไม่เกิน ๓ ครั้ง/ปี
๒	น้อย	มีโอกาสดังขึ้นน้อยครั้งหรือ มีโอกาสดังขึ้นไม่เกิน ๒ ครั้ง/ปี
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังขึ้นได้ยาก หรือ มีโอกาสดังขึ้นไม่เกิน ๑ ครั้ง/ปี

เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)			
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูก ลงโทษชี้มูลความผิด เข้าสู่กระบวนการ ยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๔๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบด้านความ โปร่งใส สื่อมวลชนลงข่าวอย่าง ต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๓๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการตรวจสอบ ข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายใน หน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า	แทบจะไม่มี

กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ}$$

$$\text{Degree of Risk} = \text{Likelihood} \times \text{Impact}$$

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการให้หรือรับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลสระแก้ว

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของ ความเสี่ยง (โอกาสxผลกระทบ)	วิธีการให้การบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงาน รับผิดชอบ
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑.เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนเพื่อช่วยให้การพิจารณา อนุมัติ อนุญาตง่ายขึ้นหรือได้รับการยกเว้นหรือไม่เป็นไปตามกฎหมาย ๒.มีการเรียนรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือ การพิจารณาอนุมัติที่รวดเร็วกว่าปกติ เช่นการแซงคิว การข้ามขั้นตอน ๓. การรับของขวัญ ของฝาก ของที่ระลึกในเทศกาลหรือโอกาสต่างๆ จากบุคคลที่มาติดต่อราชการ ๔. เจ้าหน้าที่ใช้ความสนิทส่วนตัวเอื้อประโยชน์ หรือ อนุมัติหรืออนุญาต ๕. เจ้าหน้าที่ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่นใช้ เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขอไม่ถูกต้องไม่ครบถ้วน	๓x๒ ปานกลาง	๑.ประกาศนโยบาย No Gift Policy ๒.จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมาย เผยแพร่ ณ จุด ให้บริการ ๓.จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชนประกอบหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต และ รายการ เอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอปิดประกาศคู่มือประชาชนไว้ ณ สถานที่กำหนดให้ยื่นคำขอ และ เผยแพร่ทางสื่อต่างๆ เช่น เว็บไซต์ , Facebook ,Line ๔.เสริมสร้างวัฒนธรรมการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ๕.ส่งเสริมบุคคลต้นแบบด้านบริการเป็นเลิศ ๖.พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ E-Service เพื่ออำนวยความสะดวกและความรวดเร็ว ๗.จัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องทุกข์หรือร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตขอหน่วยงาน ๘.กำหนดมาตรฐานการให้บริการประชาชน	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองสาธารณสุข ฯ

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของ ความเสี่ยง (โอกาสxผลกระทบ)	วิธีการให้การบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงาน รับผิดชอบ
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย / การให้บริการตามภารกิจ	๑. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อเกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงานหรือโครงการของหน่วยงาน ๒. การรับของขวัญจากบุคคลอื่นเพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากหน่วยงาน ๓. เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับประชาชนผู้มาติดต่อราชการ ๔. ใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้องตนเอง ๔ ๕. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามการสั่งการของผู้บริหารโดยไม่มีกฎหมายระเบียบรองรับ ๖. การรับสินบนเพื่อแลกกับการให้นำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลภายนอก เช่น การรับส่งบุคคลภายนอก,การนำรถราชการไปใช้ในงานส่วนตัว , การนำเครื่องมือไปใช้กิจการส่วนตัว ๗. อำนาจความสะดวกให้แก่ผู้บริการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด โดยเรียกรับสินบนเป็นการตอบแทน	๓x๒ ปานกลาง	๑. จัดทำประกาศมาตรการป้องกันการเรียกรับสินบน ,มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ๒. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้กับประชาชนทราบ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างถูกต้องตามระเบียบ/กฎหมาย และผู้บังคับบัญชาหมั่นควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ ๓. ประกาศนโยบายดริบของขวัญของกำนัลทุกชนิดเพื่อตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ ๔. กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเรียกรับสินบน ให้เจ้าหน้าที่ทุกคน ในองค์กรถือปฏิบัติ ส่งเสริมในการปฏิบัติตางนตาม ประมวลจริยธรรม / หลัก ธรรมาภิบาล ๕. ประชาสัมพันธ์และเพิ่มช่องทางการร้องเรียนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ที่ประพฤติมิ ชอบ ให้ประชาชนทราบเพื่อสร้างความเกรงกลัวสำหรับการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่ ๖. จัดทำแบบคำขอและทะเบียนคุมทรัพย์สินของทางราชการ ผู้บริหารกำชับสั่งการแต่งตั้งผู้ควบคุมดูแลการใช้ทรัพย์สินทางราชการในการบริหารสาธารณะตามภารกิจ และอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องตามกฎหมาย	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองสาธารณสุข ฯ

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของ ความเสี่ยง (โอกาสxผลกระทบ)	วิธีการให้การบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงาน รับผิดชอบ
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อ จัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม tor/จัดทำร่าง tor เอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง/กำหนด tor เฉพาะเพื่อกีดกันการบุคคลอื่นหรือห้างร้านอื่น ๒. การรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรองซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญาหรือคู่สัญญากับกิจการของญาติหรือพวกพ้อง ๓. เรียกรับสินบนหรือเงินทอนในการจัดซื้อหรือจัดจ้างโดยที่มีเงินทอนเยอะจะได้รับการพิจารณา ก่อน เป็นอันดับแรก ทำให้ได้พัสดุที่ไม่มีคุณภาพ ไม่ตรงตามคุณลักษณะหรือ ความต้องการใช้งาน ๔. การตรวจรับพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบ / เอื้อประโยชน์	๓x๓ สูง	๑. การเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๒. ส่งเสริมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและคณะกรรมการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างเข้ารับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย/ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการสอบทานและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๓. จัดทำประกาศมาตรการป้องกันการเรียกรับสินบน,มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม,ส่งเสริมคุณธรรมให้พนักงานและผู้บริหารมีคุณธรรมและความโปร่งใสตรวจสอบได้ ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ๔. ประชาสัมพันธ์และเพิ่มช่องทางการร้องเรียนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ประพฤติมิชอบให้ประชาชนทราบเพื่อสร้างความเกรงกลัวสำหรับการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กอง สาธารณสุขา หน่วย ตรวจสอบ

ที่	ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของ ความเสี่ยง (โอกาสxผลกระทบ)	วิธีการให้การบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงาน รับผิดชอบ
๔	การบริหารงานบุคคล	๑. การรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นเพื่อให้ หรือ สัญญาว่าจะให้หรือด้วยวิธีการอื่นใดโดยทุจริตในการรับพนักงานจ้าง พนักงานทั่วไป หรือลูกจ้างเข้าทำงาน ในหน่วยงาน ๒. ช่วยเหลือญาติหรือพวกพ้องในการสอบเข้าขั้นตอนการสรรหาบรรจุ แต่งตั้งรับโอน การให้ย้าย ๓. เรียกรับเงินจากบุคคลอื่นเพื่อเอื้อให้ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง หรือ รับโอน/ย้าย ๔. การมอบหมายงานที่ไม่เป็นธรรม การประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อเลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม ๕. การพิจารณาคัดเลือกบุคลากรเข้ารับการอบรม เน้นแต่พวกพ้องตน ๖. ผู้อำนวยการเรียกรับเงินก่อนการเลื่อนขั้น เลื่อนระดับ หรือ เพื่อต่อสัญญาจ้าง	๓x๓ สูง	๑. ประชาสัมพันธ์การรับสมัครสอบ รับโอน/ย้าย การประกาศผลการสอบของหน่วยงานผ่านสื่อประชาสัมพันธ์หลากหลาย เพื่อการกระจาย ข้อมูลข่าวสาร ๒. ประกาศเจตนารมณ์ นโยบาย No Gift Policy จาก การปฏิบัติหน้าที่ จัดทำประกาศมาตการป้องกัน ทุจริตในการสรรหาและเลือกสรรของหน่วยงาน ๓. กำชับ/กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบุคคลกรให้ ปฏิบัติตามระเบียบ/กฎหมาย มาตการแสดง เจตนารมณ์ในการนำหลักคุณธรรมมาจริยธรรมใน การบริหารงานของผู้บริหารและจริยธรรมในการ บริหารงานของ(บริหารและการปฏิบัติงานขอ เจ้าหน้าที่ หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดตาม กฎหมายต้องดำเนินการพิจารณาโทษทางวินัยตาม กฎหมายอย่างเคร่งครัด ๔. การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่ ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ ๕. เชิญบุคคลภายนอกที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมเป็น คณะกรรมการสอบคัดเลือกด้วยทุกครั้ง ๖. มาตการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล สร้างความโปร่งใสในการพิจารณาเลื่อน ขั้น เงินเดือน มาตการนำผลการประเมินความพึงพอใจ ของประชาชนในการให้บริหารมาใช้ในการเลื่อนขั้น เลื่อนเงินเดือน	สำนักปลัด

